

РІДКІСНІ ТА РЕЛІКТОВІ ДЕРЕВНІ РОСЛИНИ В УКРАЇНІ

Овчаров В.В., Заволодько Є.Н., гр. 206-216-01

Науковий керівник – канд. с.-г. наук, доц. **С.І. Познякова**
Державний біотехнологічний університет

Наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 15 лютого 2021 року № 111 затверджено перелік видів рослин та грибів, що заносяться до Червоної книги України (рослинний світ), підготовлений Національною комісією з ведення Червоної книги. До оновленого переліку внесені 857 видів рослин і грибів, при цьому 52 види були вперше занесені до Червоної книги України, а 21 вид – виключені з неї. Список містить 625 видів судинних рослин. Основну загрозу в усіх регіонах становить господарське освоєння території, надмірне рекреаційне навантаження, вирубування лісів та випалювання чагарникових заростей, урбанізація.

До відділу *Pinophyta* належить 7 видів деревних рослин: модрина польська, сосна Станкевича, сосна кедрова європейська, сосна крейдова, ялівець високий, ялівець смердючий, тис ягідний.

До відділу *Magnoliophyta* належить 587 видів деревних і трав'яних рослин. Найчисельнішими за кількістю деревних рослин є родини: Бобові – 14 видів кущів та напівкущів, Розові – 8 видів дерев та кущів, Вербові – 6 видів кущів, Губоцвіті – 6 видів напівкущиків, Березові – 3 види дерев і кущів, Тимелієві – 3 види кущів. Жимолостеві, Букові, Вересові, Маслинові, Клокичкові, Липові, Жостерові представлені одним-двома видами деревних рослин.

Серед оновленого переліку рослин, занесених до Червоної книги України, представлені 14 видів дерев (крім кущів і напівкущів). Здебільшого це види, які відіграють помітну роль у формуванні деревостанів на певних територіях, або входять до складу зональних типів лісової рослинності – модрина польська, сосна Станкевича, сосна кедрова європейська, сосна крейдова, ялівець високий, ялівець смердючий, береза дніпровська, береза Клокова, дуб австрійський, горобина берека, ясен білоцвітий, липа пухнастостовпчикова, фісташка туполиста, суничник дрібноплодий.

Рідкісні рослини вирощують у багатьох ботанічних садах і дендропарках. Багато видів є перспективними для використання у садово-парковому господарстві. Тис ягідний є найпопулярнішим видом в озелененні та топіарному мистецтві. Клокичка периста, бузок угорський, берека, модрина польська також відрізняються високими декоративними якостями і можуть використовуватися в озелененні.